

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 207/22

V Luxemburgu 19. decembra 2022

V rámci osláv 70. výročia dal Súdny dvor niektorým svojim budovám nové názvy

Tieto budovy sa teraz volajú Comenius, Montesquieu, Rocca a Themis. Vyjadruje sa tak úcta k hodnotám, ktoré Súdny dvor a Všeobecný súd chráni

Veže A, B a C sú teraz pomenované Comenius, Montesquieu a Rocca.

Súdny dvor Európskej únie sa v rámci svojho 70. výročia rozhodol dať oficiálne nové názvy posledným častiam svojho komplexu budov, ktoré boli doteraz označované písmenami. Veže A, B, C a vedľajšia budova C sa odteraz nazývajú Comenius, Montesquieu, Rocca a Themis.

Od svojho presťahovania na náhornú plošinu Kirchberg (Luxemburg) začiatkom 70. rokov sa areál Súdneho dvora niekoľkokrát rozrástol. Toto priestorové rozšírenie bolo nevyhnutné z dôvodu postupného pristúpenia nových členských štátov k Európskej únii a vytvorením druhého súdu v roku 1989, Všeobecného súdu, ktorý má v súčasnosti dvoch sudcov z každého členského štátu.

Prvým slávnostným otvorením budovy venovanej Súdnemu dvoru bolo otvorenie pôvodného Paláca v roku 1973. Odvtedy boli budovy niekoľkokrát rozšírené, pričom prvé tri prístavby pribudli v 80. a 90. rokoch a v roku 2008 nasledovali Prstenec, Galéria a veže A a B. Tento architektonický komplex doplnilo v roku 2019 piate rozšírenie, veža C, čo umožnilo všetkým zamestnancom inštitúcie pracovať na jednom mieste. V roku 1990 bola vedľajšia budova A Paláca pomenovaná po **Erasmovi**, prvom Európanovi, ktorý pomáhal prepájať kultúry na základe humanistických ideálov. V roku 1992 bola vedľajšia budova B pomenovaná **Thomas Moore**, na pamiatku tohto veľkého európskeho humanistu, čím sa vzdala úcta jeho integrite a sile presvedčenia, ktoré stáli proti akýmkoľvek útokom na slobodu.

Aj v súčasnosti Súdny dvor pokračuje v pomenovávaní svojich budov na základe symbolov, ktoré presadzuje tak vo svojej judikatúre, ako aj v širšom zmysle ako európska inštitúcia. Podľa predsedu Súdneho dvora Európskej únie Koena Lenaertsa „vybrané názvy majú byť poctou histórii Európy alebo spravodlivosti. Chceli sme tiež vybrať osobnosti, ktoré boli medzi prvými obhajcami hodnôt chránených judikatúrou Súdneho dvora a Všeobecného súdu, ako sú demokracia a právny štát, rešpektovanie rozmanitosti vrátane viacjazyčnosti, rovnaký prístup k vedomostiam a v širšom kontexte rovnosť príležitostí a sociálna spravodlivosť“.

Veža A nesie meno **Comenius**. Filozof a pedagóg Jan Amos Komenský, známy ako „Comenius“ (1592 – 1670), bol prvým zástancom všeobecného vzdelávania. Bol presvedčený, že spoločenský vzostup by mal byť výsledkom vzdelania, a nie pôvodu. Zasadzoval sa za rovnosť príležitostí a vzdelanie pre všetkých bez ohľadu na majetok, náboženstvo alebo pohlavie. Komenský, ktorý je známy ako otec moderného vzdelávania, tiež radikálne zmenil metódy výučby jazykov, najmä latinčiny, jazyka poznania, aby sa ho naučilo čo najviac ľudí. Jeho učebnice, preložené do približne pätnástich jazykov, boli viac ako sto rokov najpoužívannejšími školskými učebnicami v Európe, čo prispelo k rozšíreniu viacjazyčnosti ako kľúča k poznaniu.

Uctením si mena Komenského, ktorý cestoval po celej Európe, aby podporil otvorenejšiu a rovnoprávnejšiu výučbu jazykov, Súdny dvor Európskej únie vyzdvihuje hodnoty viacjazyčnosti a vzdáva hold tým, ktorí každý deň prispievajú k ochrane jazykového bohatstva Európy.

Menom **Montesquieu** sa označuje **veža B**. Charles-Louis de Secondat de la Brède, barón de Montesquieu (1689 – 1755), bol právnikom, sudcom a spisovateľom. Je známy vďaka dielu *Duch zákonov* uverejnenému v roku 1748 po niekoľkých rokoch cestovania po Európe, počas ktorých študoval politické systémy, hospodárstvo, podnebie, históriu a zvyky navštívených krajín. Montesquieu je preto považovaný za jedného z prvých právnych komparatistov, ale aj za priekopníka v oblasti modernej sociológie. Presadzoval nové rozdelenie štátnej moci, založené na oddelení jej zložiek, ale aj na ich vzájomnej závislosti, aby sa zaručila ich rovnováha. Vytvoril tak východiská zásady delby moci, ktorá sa dodnes považuje za základ každej demokracie.

Výberom Montesquieua, ktorého myšlienky prispeli k vytvoreniu zásady nezávislosti súdnictva, Súdny dvor Európskej únie pripomína spoločné hodnoty členských štátov, ktoré definujú samotnú identitu Únie ako autonómneho právneho poriadku.

Veža C sa teraz volá **Rocca**. Giustina Rocca je považovaná za prvú právničku v histórii. Jej meno sa zapísalo do dejín vďaka rozhodcovskému rozsudku z 8. apríla 1500 v spore, ktorý mala vyriešiť. Na dvore benátskeho guvernéra v Trani predniesla Giustina Rocca svoj rozsudok v hovorovej reči, a nie v latinčine, ako to bolo v tom čase zvykom, aby bol zrozumiteľný verejnosti, ktorá si ho prišla vypočuť. Potom vyzvala porazenú stranu, aby jej zaplatila odmenu, čím v čase, keď ženy nemali prístup ku vzdelaniu ani k právnickej praxi, vyjadrila svoje presvedčenie, že sa s ňou má zaobchádzať rovnako ako s mužmi, ktorí tieto výsady mali.

Súdny dvor Európskej únie pomenoval svoju najvyššiu vežu po Giustine Rocca a pripomenul tak svoje odhodlanie sprístupňovať právo a spravodlivosť všetkým a v súlade s vlastnou judikatúrou potvrdil svoj záväzok dodržiavať rovnosť príležitostí.

Napokon **vedľajšia budova C** je pomenovaná podľa **Themis**. Themis je podľa gréckej mytológie dcéra bohov Urana a Gaie, ktorí predstavujú nebo a zem, a je považovaná za bohyňu spravodlivosti. Ako manželka a poradkyňa Dia sedí po jeho pravici a pomáha udržiavať zavedený poriadok. Themis je alegóriou skutočnej spravodlivosti a zvyčajne je zobrazovaná s atribútmi v podobe váh a meča, niekedy aj so zaviazanými očami na znak nestrannosti. Váhy, ktoré symbolizujú spoločenský poriadok, rovnováhu a harmóniu, sú protikladom meča, ktorý vyjadruje rozsudok a súdnu autoritu, pričom jeho obojstranné ostrie umožňuje potrestať každú stranu a symbolizuje vykonateľnosť rozhodnutí. Themis je tak univerzálnym obrazom spravodlivosti. Výber mena Themis odkazuje na rozhodnutie prvých členov Súdneho dvora, ktorí sa v roku 1952 rozhodli na základe svojich spoločných kultúrnych tradícií umiestniť váhy a meč bohyne Themis na logo Súdneho orgánu Európskeho spoločenstva uhlia a ocele (ESUO).

Vedľajšia budova C postavená v roku 1992, je sídlom Všeobecného súdu a v súčasnosti sa nazýva Themis.

Tabule boli osadené na rôznych miestach komplexu budov, aby sa verejnosť dozvedela, čo viedlo k výberu týchto názvov. Boli odhalené za prítomnosti zamestnancov inštitúcie na slávnostnom ceremoniáli, ktorý otvoril predseda Súdneho dvora Koen Lenaerts slávnostným príhovorom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎(+352) 4303 5499

Zostaňte v spojení!

